

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra antropologických a historických věd
Centrum blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložila studentka: Tereza Novotná

Název práce: Neortodoxní židovské komunity v České republice

Oponovala: Mgr. Věra tydlitátová, Th.D.

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka si zvolila velmi ambiciózní téma zmapovat realitu českých židovských obcí, které se nehlasí k ortodoxnímu směru. Pro naplnění této ambice přistupuje autorka k tématu z několika různých směrů a pomocí různých metod. Cíl práce je s výhradami splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Jak již bylo řečeno, jde o nesmírně obtížné téma. Autorce nelze upřít originální přístup i zřejmý zájem o problém. Nelze však pominout, že patrně z důvodu těžko uchopitelného tématu působí práce poněkud neuspořádaně a místy se míjí s hledanými odpověďmi. Podle mého názoru je zbytečně mnoho prostoru věnováno úvodním a obecným pasážím, v nichž jsou představovány dějiny a obecná pravidla judaismu, rozpaky budí i označení „neortodoxní“ pro přesně definované a dobře zmapované směry judaismu, z nichž každý má vlastní „ortodoxii“. Toto negativní označení evokuje pohled z pozice ortodoxní komunity, která by se jakoby stavěla do role normativní obce, viz str. 97: „*Ortodoxní judaismus je skutečným nositelem tisícileté tradice židovského národa...*“ Ve skutečnosti v dějinách vždy existovaly vedle ortodoxie (jejíž současnou podobu můžeme vysledovat nanejvýš do 16. století) též liberálněji orientované židovské komunity. Například haskala není důsledkem šoa a nelze ji chápat jako výsledek společenské situace 20. století. V Českých zemích pak tzv. ortodoxie historicky vymizela již s haskalou a zdejší obce již dlouho nelze spojovat s ortodoxním ritem. Ortodoxní zaměření některých současných pražských Židů je výsledkem působení izraelských duchovních až po roce 1989. Aby autorka mohla představit neortodoxní teologii v kvalifikované podobě, bylo by potřeba věnovat jí hlubokou teologickou studii, která by jistě ukázala, že odklon od ortodoxie není jen jakýmsi řešením z nouze a ústupkem okolnostem, ale autentickou spiritualitou. Navíc má pokus o obnovu českého liberálního judaismu své specifické a velmi zajímavé rysy, které jsou v této studii téměř opomítné. Je velká škoda, že v této práci nezazněl například hlas rabína Tomáše Kučery.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev autorky je velmi kultivovaný a celá práce působí precizně. Osobně bych preferovala neuvádět celou bibliografickou poznámku opakovaně pod čarou (k tomu postačí údaj v Bibliografii), ale není to podstatné. Je škoda, že práce neobsahuje přílohy, které by jistě působily velmi informativně a přispěly by k pochopení fenoménu moderního judaismu. Některé položky v Bibliografii též nejsou zcela reprezentativní (např. Práce P. Damohorské vykazuje značné nepřesnosti), chybí např. progresivní sidur Higajon lev a vůbec články R. Tomáše Kučery. Značnou část vybraných publikací tvoří monografie velmi obecného charakteru...

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Výhrady jsem již uvedla výše, přesto pokládám tuto práci za zajímavou a hodnou pozornosti. K metodice bych měla ještě připomínku, že je velmi obtížné zmapovat duchovní profil jakékoliv komunity na základě rozhovorů s úzce zvolenou skupinou respondentů, z nichž mnozí ani nemusejí být zcela orientovaní ve zkoumané problematice, nebo, jak autorka poznala osobně, nemají o rozhovor přílišný zájem a raději se omluví, či neodpovědí na všechny dotazy. Nerada bych však zmíněnou studii zlehčovala, právě množství výhrad svědčí o tom, že jde o práci zajímavou a hodnou zájmu. Pro případnou budoucí publikaci bych však přivítala pojmout toto vynikající téma poněkud hlouběji.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Můžete přiblížit změnu paradigmatu tzv. liberálního (reformního) judaismu od jeho vzniku až do současnost, kdy se v něm více uplatňuje důraz na micvot a návrat k tradici?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Navrhuji hodnocení **Velmi dobře**

Datum: 10. května 2013

Podpis:

Mgr. Věra Tydlitátová, Th.D.